

El tractat d'Alcàçovas i Catalunya

Autor: Manel Capdevila

Data de publicació: 01-05-2010

El català Joan Colom, va haver d'acatar el tractat d'Alcàçovas signat pel seu Rei, que prohibia als catalans navegar més avall de la Gomera.

La història oficial ens diu que el tractat d'Alcàçovas va ser signat entre Castella i Portugal, i sabem que Colom va haver de baixar fins les illes de Cap Verd per tal d'agafar els corrents i vents favorables, i arribar a les costes caribenyes, fet que es va canviar per una ruta E-O per tal que Portugal no reclamés els seus drets.

Pregunta d'un email:

"..Però, si el tractat era entre castellans i portuguesos, perquè un català de la corona catalano-aragonesa havia de mentir sobre la ruta seguida? com s'aplicava aquest tractat a altres països com Catalunya?..."

Resposta:

Si el que insinueu és que en Colom podia navegar, com català que era (és a dir de la Corona d'Aragó, no de la de Castella), per sota de la latitud de la Gomera, atès que no estava lligat pel tractat d'Alcàçovas, la meua opinió, per sentit comú, és que hi estava lligat i que no hi podia navegar.

Si hi ha algun document d'Alcàçovas que parli només de Castella, està retocat...

Creieu de veritat que el tractat d'Alcàçovas signat principalment per cedir els drets sobre les Canàries es va signar només amb Castella, quan està àmpliament demostrat, que fins aquells temps, les Canàries eren catalanes?

Al profús estudi de Rumeu d'Armas (glossat per Carles Camp) sobre el bisbat de Telde hi afegixo de moment tot això,

o creieu que són casualitats?:

Ferran signa el tractat com rei d'Aragó: "...señores Rey e Reina de Castilla e de los reinos de Aragón e de Sicilia..NO ESMENTA LEÓN."LEON ES VA INTRODUIR MÉS TARD PER JUSTIFICAR EL LLEÓ DELS ESCUTS QUE ERA DE FERRAN" (E.GUILLOT)

Mapa de Cantino de 1502 amb la bi-barrada a les Canàries i a... Sevilla-Cadis

Al Mapa de Cantino la bi-barrada origen rau a Barcelona

El 1492 els que teníem coneixements científics de navegació érem els catalans (Canàries=Navegació)

El 1494 han de recórrer a Jacme Ferrer de Blanes per fer la línia de Tordesillas (i diuen que és de Burgos)

La Candelària... és la Mercè...

"Ca", l'arrel i origen del nom de Canàries és més emprat en Català medieval i els seus topònims (P.E.: Canet), que en castellà

Illa de Palma a Mallorca => "Isla de la Palma" a Canàries

La capital Palma de Mallorca => "Las Palmas" de Gran Canària

Illetes a Palma de Mallorca => Isletas (diminutiu català) a Las Palmas Gran Canària (amb la mateixa forma geogràfica)

La guitarra catalana, origen del tiple menorquí i aquest del tiple canari i del sudamericà (el xarango argentí en serà un derivat fins i tot l'ukelele de Hawaii)

Similitud dels vestits típics de les dones Canàries i els de "Ses Illes"

L'illa de Ferro és diu Ferro als mapes antics no Fierro-Hierro en castellà (això ve més tard... quan ens les roben)

Document de 1443, "y el Papa cedió las Canarias a don Luis de la Cerda (sabem que era de la corona d'Aragó => Conferència d'en Juanjo)

La senyora de la Gomera que visita Colom era de la Corona d'Aragó

El Mapa de Cantino (1502) diu: "has antilhas del rey de Castilla"..a la seva mort ja és una altra cosa..

Resumint, em sembla que hi ha prou proves per dir que el català Joan Colom, havia d'acatar el tractat d'Alcàçovas signat pel seu Rei i no podia navegar més avall de la Gomera.

I per anar al Carib, no ho dubteu, s'hi ha d'anar amb els corrents de les illes de Cap Verd i tornar pel nord amb el corrent del Golf. Realitat tant palmària com el fet de que els catalans per anar a les "seves Canàries" feien escala a algun port del golf de Cadis. La Mercè és la Patrona de: Cadis, Puerto Santa María, Jerez de la Frontera, San Fernando a l'Illa de Lleó, (batejada així per Ponç de Lleó - vegeu l'article d'en Carles Camp).

És tan important aquest fet que per mantenir la legalitat del descobriment, tots els mapes fins el de Waldseemüller (Saint Diè, 1507), dibuixen les illes del carib (Cuba, Hispaniola, etc.), per sobre del Tròpic de Càncer quan de fet estan per sota, (12º d'error.. vegeu la meua ponència de l'eclipsi al 5è simposi), i.. de fet.. la latitud es podia mesurar amb un quadrant de fusta casolà, fins i tot el 1492, amb un error inferior a quasi mig grau! (dividint els 90º successivament en 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32, 1/64, 1/128 => 45º- 22,5º- 11,25º- 5,6º- 2,8º- 1,4º- 0,7º)

Mapa de Cantino (1502)

L'escala dels catalans a les Canàries camí del Carib, i a algun punt del golf de Cadis camí de les Canàries, per fer provisió de queviures, aigua i llenya, també és importantíssima, com ja vaig explicar a un altre estudi, cal fixar-se en les senyeres del mapa de Cantino a les Canàries i a... Sevilla-Cadis.

Manel Capdevila

P.S.: DETALL DEL TRACTAT D'Alcàçovas

"...Otro si quisieron más los dichos señores Rey e Reina de Castilla e de los reinos de Aragón e de Sicilia, los plugo para que esta paz sea firme e estable e para siempre duradera e prometieron desde ahora para en todo tiempo, que por si ni por otro publico ni secreto, ni sus herederos e sucesores, no turbaran e molestaran ni inquietaran, de hecho ni de derecho, en juicio ni fuera de juicio, a los dichos señores rey a príncipe de Portugal ni a los reyes que por el tiempo fueren de Portugal ni sus reinos, la posesión e casi posesión en que estuvo, en todos los tratos, tierras e rescates de

Guinea, con sus minas de oro e cualesquier otras islas, costas, tierras, descubiertas e por descubrir, halladas e por hallar, islas de la Madera , Puerto Santo e Desierto e todas las islas de los Azores e Islas de las Flores cabe las Islas de Cabo Verde e todas las islas que ahora están descubiertas e cualesquier otras islas que se hallaren o conquistaren, de las Islas de la Canaria para ayuso contra Guinea, porque todo lo que es hallado e se hallare, conquistase o descubriere en los dichos términos, allende de que es hallado ocupado o descubierto, queden a los dichos rey e príncipe de Portugal e a sus reinos, quitando solamente las islas de Canaria, conviene a saber Lanzarote, La Palma , Fuerteventura, La Gomera , el Hierro, la Graciosa , la Gran Canaria , Tenerife e todas las otras Islas de Canaria ganadas e por ganar, las cuales quedan a los reinos de Castilla y León..."